

2022

Dünya Kız Çocukları Günü

“Kız Çocukları Dünyayı Değiştiriyor”

Konferans Raporu

11 EKİM 2022 | İSTANBUL

İÇİNDEKİLER

02

YÖNETİCİ ÖZETİ

06

ARKA PLAN - DAHA İYİ BİR GELECEK İÇİN NEDEN KIZ ÇOCUKLARININ GÜÇLENMESİNE YATIRIM YAPMALIYIZ?

10

KADINLARIN VE KIZ ÇOCUKLARININ LİDERLİĞİNE YATIRIM

18

KALKINMA, BİLİM, SPOR VE SANAT ALANINDA KADINLARLA İLHAM VERİCİ KONUŞMALAR

24

GENÇLERİN SESİ

30

EŞ ZAMANLI ETKİNLİK: YAŞAYAN KÜTÜPHANE

34

KONFERANS PROGRAMI

38

KATKIDA BULUNANLAR VE TEŞEKKÜR

YÖNETİCİ ÖZETİ

11 EKİM DÜNYA KIZ ÇOCUKLARI GÜNÜ
KONFERANSI 2022

Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA), Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) ve Aydın Doğan Vakfı, 2022 Dünya Kız Çocukları Günü için küresel eylem çağrısı doğrultusunda, 11 Ekim 2022'de İstanbul'da düzenlenen konferansla, topluluklarında fark yaratan kız çocuklarının ve kadınların gücüne dikkat çekti.

Konferans, yaratıcı, azimli, dayanıklı ve beceri sahibi kız çocuklarının ve kadınların deneyimlerinin paylaşıldığı, ilham ve motivasyon kaynağı olan, katılımcıları harekete geçiren bir platform işlevi gördü.

Dünya Kız Çocukları Günü, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kız çocuklarının haklarını ve dünya çapında karşılaştıkları benzersiz zorlukları gündeme taşımak amacıyla ilan edildi. Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA), Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) ve Aydın Doğan Vakfı, 2022 Dünya Kız Çocukları Günü için küresel eylem çağrısı¹ doğrultusunda, 11 Ekim 2022'de İstanbul'da düzenlenen konferansla, topluluklarında fark yaratan kız çocuklarının ve kadınların gücüne dikkat çekti. Konferans, yaratıcı, azimli, dayanıklı ve beceri sahibi kız çocuklarının ve kadınların deneyimlerinin paylaşıldığı, ilham ve motivasyon kaynağı olan, katılımcıları harekete geçiren bir platform işlevi gördü.

Konferans, düzenleyici kuruluşların temsilcileri olan Aydın Doğan Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ, UNICEF Türkiye Temsilcisi Regina De Dominicis, BM Kadın Birimi Ülke Direktörü Asya Varbanova ve Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu Türkiye Temsilcisi Hasan Mohtashami'nin katıldığı karşılama oturumu ile başladı.

¹ Dünya Kız Çocukları Gününe İlişkin Küresel Bilgi Notu, <https://www.unicef.org/gender-equality/international-day-girl-2022>

Yazar ve seslendirme sanatçısı Yekta Kopan'ın moderatörlüğünde gerçekleşen konferansta, ulusal ve uluslararası çapta üstün başarılarla imza atmış kadınlar ilham veren konuşmalar yaptı; ayrıca İstanbul Teknik Üniversitesi Kutup Araştırmaları Merkezi Kurucu Direktörü Prof. Dr. Burcu Özsoy, Zambiyalı öğretmen ve 'influencer' Dora Mono Nyambe ve genç insan hakları aktivisti İlayda Eskitaşçıoğlu ilham veren hikâyelerini paylaştı.

Konferansın bir bölümünde önde gelen kadın sporcular sahneye çıkarak ilham verici deneyimlerini ve içgörülerini paylaştı. Bu kişiler arasında serbest güreşte iki kez Avrupa Şampiyonu olan Yasemin Adar, Fenerbahçe Kadın Futbol Takımı Teknik Direktörü Jessica Lynne O'Rourke Çarmıklı ve Manş Denizi'ni geçen en genç Türk yüzücü Aysu Türkoğlu yer aldı. Etkinlik, UNICEF Türkiye Çocuk Hakları Savunucusu sanatçı Hadise'nin katıldığı sohbet oturumu ile sona erdi.

Konferansta, 'Kız Çocukları Dünyayı Değiştiriyor' mesajı verilirken, onların güçlenmesine yatırım yapmanın daha iyi bir geleceğin kapılarını açacağı vurgulandı. Ayrıca iyilik halinin ön planda tutulmasının toplumların ilerlemesinde çarpan etkisi yarattığı kaydedildi. Konferans, dünya genelinde kız çocuklarının rolüne daha fazla ilgi çekilmesi ve yatırım sağlanması konusunda eylem çağrısında bulundu.

Etkinlikte, BM Eşitlik İçin Gençlik Grubu'ndan elli genç, toplumsal cinsiyete dayalı engelleri aşmak için "tüm tarafların katılımı" için çağrıda bulunan bir bildiri sundu.

İstanbul'daki konferansa 360 kişi katılırken, Türkçe, İngilizce ve Arapça dillerindeki canlı yayına 9 binden fazla kişi çevirim içi olarak katılım gösterdi. Konferans, 105 bin sosyal medya etkileşimiyle toplam 1,3 milyon kişiye ulaştı.

İstanbul'daki konferansa 360 kişi katılırken, Türkçe, İngilizce ve Arapça dillerindeki canlı yayına 9 binden fazla kişi çevirim içi olarak katılım gösterdi. Konferans, 105 bin sosyal medya etkileşimiyle toplam 1,3 milyon kişiye ulaştı.

ARKA PLAN – DAHA İYİ BİR GELECEK İÇİN NEDEN KIZ ÇOCUKLARININ GÜÇLENMESİNE YATIRIM YAPMALIYIZ?

Konuklar, Dünya Kız Çocukları Günü'nde, dünya genelinde kız çocuklarının karar alma süreçlerine öncülük etmesine olanak tanıma ve aynı zamanda karar alıcıların kız çocuklarına yatırım yapma sorumluluğunu vurgulama çağrısına bir kez daha ses vermişlerdir.

Kız çocukları ve kadınlar dünya genelinde bilim, çevre, insan hakları, tıp, sanat ve kültür, barışın inşası ve ekonomi gibi çeşitli alanlarda değişimi teşvik eden, ilerleten ve etkileyen kilit aktörler konumuna gelmektedir.

Son 20 ila 30 yılda, kız çocuklarının ve kadınların karşı karşıya olduğu sorunlara yönelik siyasi irade ve artan ilgi sayesinde eğitim ve devlet kademelerinde katılımın artmasından anne ve çocuk ölüm oranlarındaki düşüşe kadar, toplumsal cinsiyet eşitliği alanında büyük atılımlar ortaya konulmuştur.

Hükümet, politika yapıcılar ve genel kamuoyu nezdinde kız çocuklarını ilgilendiren sorunlara yönelik ilgi artarken kız çocuklarına yapılan yatırım sınırlı kalmaya devam etmekte ve kız çocukları potansiyellerini gerçekleştirme yolunda sayısız güçlüklerle baş etmeyi sürdürmektedir. İklim değişikliği, COVID-19, insani çatışmalar ve krizlerin bir araya gelişi, bu durumu daha da kötüleştirmektedir.

Ancak güçlükler beraberinde beceri, yaratıcılık, azim ve dayanıklılığı da getirmektedir. Türkiye’de ergenlik çağındaki kız çocukları, gerekli beceriler ve olanaklarla donatıldıklarında, içinde buldukları toplumda gelişimin ve değişim öncüsü olabileceklerini, kadınlar, erkekler ve oğlan çocukları da dahil olmak üzere herkes için daha güçlü bir toplum kurabileceklerini tekrar tekrar göstermektedirler.

Kız çocukları ve kadınlar dünya genelinde bilim, çevre, insan hakları, tıp, sanat ve kültür, barışın inşası ve ekonomi gibi çeşitli alanlarda değişimi teşvik eden, ilerleten ve etkileyen kilit aktörler konumuna gelmektedir. Karşılaştıkları çeşitli güçlüklerle rağmen, farklı sektörlerde, şehirlerde, ülkelerde ve bölgelerde harekete geçen kız çocukları ve kadınlar örtük güç hiyerarşileri ve statükoya meydan okumaktadır. Kız çocukları ve kadınlar değişimin güçlü unsurları haline gelirken, eldeki kanıtlar da bu alana yapılan yatırımların, tüm topluma refah, sağlık ve istikrar getiren bir dalga etkisi yarattığını göstermektedir.² Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 5.5’te de altı çizildiği üzere “Kadınların siyasi, ekonomik ve sosyal hayatın karar alma süreçlerine tam ve etkin bir biçimde katılımlarının ve kadınlara karar verme mekanizmalarında, her düzeyde lider olabilmeleri için eşit fırsatlar tanınmasının güvence altına alınması”³ toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına kilit önem taşımaktadır. Kız çocuklarına yatırım yapmak ve onların sağlığı, hakları ve iyilik haline öncelik vermek, günümüz dünyasında toplumların ilerlemesi üzerinde çok büyük etkiler yaratmaktadır.

²Kız Çocukları ve Kadınlar için Yatırım Örneği - Women Deliver. <https://womendeliver.org/wp-content/uploads/2017/03/Deliver-for-Good-Booklet.pdf>

³Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/gender-equality/>

UNICEF, UNFPA, BM Kadın Birimi ve Aydın Doğan Vakfı, 2015 yılından bu yana Dünya Kız Çocukları Günü’nde kız çocuklarının güçlenmesi ve liderliği konularını ele alan etkinlikler düzenlemektedir. Bu konular arasında; nitelikli eğitim, çocuk yaşta evliliklerin önlenmesi, 21’inci yüzyıl becerileri, bilim, sanat ve spor aracılığıyla güçlenme yer almıştır. Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen etkinlik, dijital dünyada kız çocuklarının liderliği temasına odaklanmıştır.

Dünya Kız Çocukları Günü’nün 10’uncu kez gerçekleştiği 2022’de Konferans, önceki yıllarda gerçekleştirilen etkinlikleri aynı düzlemde birleştirmiş, değişimin öncüleri olarak güçlü kız çocukları ve kadınlar ortak teması üzerine inşa edilmiş ve onların becerilerini, yaratıcılığını, azmini ve dayanıklılığını öne çıkarmıştır. Ulusal ve uluslararası ölçekte üstün başarılarla imza atmış kadınlar, sosyal etki sahibi kişiler ve aktivistlerin de aralarında bulunduğu konuşmacılar, toplumsal cinsiyete dayalı engelleri aşma ve değişimi yönlendirme yolunda kız çocuklarının ve kadınların kabiliyet ve başarılarından örnekler sunmuştur. Konuklar, Dünya Kız Çocukları Günü’nde, dünya genelinde kız çocuklarının karar alma süreçlerine öncülük etmesine olanak tanıma ve aynı zamanda karar alıcıların kız çocuklarına yatırım yapma sorumluluğunu vurgulama çağrısına bir kez daha ses vermişlerdir.

Karşılaştıkları çeşitli güçlüklerle rağmen, farklı sektörlerde, şehirlerde, ülkelerde ve bölgelerde harekete geçen kız çocukları ve kadınlar örtük güç hiyerarşileri ve statükoya meydan okumaktadır.

KADINLARIN VE KIZ ÇOCUKLARININ LİDERLİĞİNE YATIRIM

Dünya Kız Çocukları Günü'nün 10'uncu kez gerçekleştiği 2022'de Konferans, önceki yıllarda gerçekleştirilen etkinlikleri aynı düzlemde birleştirmiş, değişimin öncüleri olarak güçlü kız çocukları ve kadınlar ortak teması üzerine inşa edilmiş ve onların becerilerini, yaratıcılığını, azmini ve dayanıklılığını öne çıkarmıştır.

Konferans, düzenleyici kuruluşların temsilcileri olan Aydın Doğan Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ, UNICEF Türkiye Temsilcisi Regina De Dominicis, BM Kadın Birimi Ülke Direktörü Asya Varbanova ve UNFPA Türkiye Temsilcisi Hasan Mohtashami'nin katıldığı karşılama oturumu ile başladı. Bu bölümde temsilciler, izleyiciler arasında yer alan gençlerle etkileşime geçerek onların sorularını yanıtladı.

UNICEF Temsilcisi Regina De Dominicis'e UNICEF'in toplumsal cinsiyet eşitliğinin önündeki engellerin kaldırılmasındaki rolü soruldu. Dominicis, bu alandaki çalışmalarını şöyle özetledi:

"Öncelikle veriler ve kanıtlar üzerinde hükümetle, aynı zamanda başka ortaklarla, sivil toplumla, kız çocuklarının öncülüğündeki kuruluşlarla ve özel sektörle birlikte çalışıyoruz. Böylece bu verileri ve kanıtları mevzuata, politikalara ve tabii ki bunların uygulanmasına yön vermek amacıyla kullanıyoruz. İkinci olarak, sosyal davranışları daha kapsayıcı hale getirmeye çalışıyoruz; toplumsal cinsiyete dair kalıp yargılarla mücadele ediyoruz, babalar da dahil olmak üzere ebeveynlerle daha fazla çalışıyoruz ve dolayısıyla kız çocuklarının okula ve elbette sağlık hizmetlerine erişimine olanak sağlıyoruz. Çalışmalarımızın üçüncü ayağı ise koruma; çünkü kız çocukları ve kadınlar halen şiddete en çok maruz bırakılan grup. Dolayısıyla bu, önlemenin yanı sıra müdahaleyle de ilgili. İnsani yardım ortamlarında çalışırken kız çocukları için güvenli alanlar yaratmaya çalışıyoruz. Son olarak, en önemlisi de hepimizle [çocuklar ve gençlerle] birlikte çalışıyoruz. Özel sektör bu engellerle daha da güçlü bir şekilde mücadele etmemize yardımcı oluyor, sosyal yardım, inovasyon, finansman ve çözümler sağlama konusunda inanılmaz bir performans sergiliyor."

Dinleyiciler arasından genç bir erkeğin sorusunu yanıtlayan Regina De Dominicis, UNICEF'in kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddete karşı devlet kurumlarıyla yaptığı çalışmalarını daha ayrıntılı olarak anlattı. Temel amaçlarının uluslararası standartlara uygun politika ve mevzuatı desteklemek olduğunu vurguladı. Geçtiğimiz yıl ev içi şiddet mağduru yaklaşık 40.000 kişinin çocuklarıyla birlikte UNICEF destekli hizmetlerden yararlandığını sözlerine ekledi. Ayrıca UNICEF'in çocukların çocuk yaşta evlilik ve çocuk işçiliği riskinden korunması amacıyla eğitim sistemindeki çeşitli desteklerle, yarısı kız çocuğu olmak üzere, yaklaşık 2 milyon gence ulaştığını da ifade etti. Regina De Dominicis, UNICEF'in çalışmalarında gençlerin güçlenmesinin çok önemli olduğunu, akranların büyük bir fark yaratabileceğini ve kız çocuklarının öncülüğündeki kuruluşların gerçekten dünyayı değiştirdiğini gördüklerini de vurguladı.

Regina De Dominicis sözlerini şöyle tamamladı: "Bugün dünyamızda yaşayan 600 milyon ergenlik çağındaki kız çocuğu, tarihin en büyük kadın liderler nesli olmaya hazır. Bu da tek bir şartla mümkün: Onları doğru fırsat ve becerilerle donatmalıyız. Bu 'Kız Çocukları Günü'nde hükümetleri, paydaşları, toplulukları ve ebeveynleri ergenlik çağındaki kız çocuklarına inanmaya ve onların önlerindeki engelleri kaldırmaya, gelişip toplumlarına katkıda bulunmalarına olanak sağlamaya davet ediyoruz."

Gençler, Aydın Doğan Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ'dan, Vakfın amacı ve kız çocuklarının güçlenmesi alanındaki çalışmaları hakkında bilgi vermesini istedi. Arzuhan Doğan Yalçındağ, Aydın Doğan Vakfı olarak 25 yıldır kız çocuklarının eğitimine ve fırsat eşitliğine odaklandıklarını söyledi. Vakıf olarak eğitimin çok önemli olduğuna; dünyanın ilerlemesine doğrudan katkı sağladığına inandıklarını belirtti. Ancak kız çocuklarının, kendilerine doğru fırsatlar tanındığında büyük başarılar gösterecekleri de erkeklerle eşit şansa sahip olmadıklarını vurgulayan Arzuhan Doğan Yalçındağ sözlerini şöyle sürdürdü: "Kız çocukları çok çalışkan, çok cesur, çok yaratıcılar ve bu açıdan büyük bir katma değer yaratıyorlar. İşte bu gerçekleri ve inançları aklımızda tutarak bu yolculuğa çıktık. O yüzden belki küçük bir pozitif ayrımcılıkla kız çocuklarımıza desteğimizi sunduk".

Arzuhan Doğan Yalçındağ, Aydın Doğan Vakfı'nın çalışmalarına ilişkin diğer soruları da yanıtlayarak, 33 yurt açtıklarını ve bu yurtlarda her yıl 3 binden fazla çocuğun kalabildiğini, Vakfın bu kız çocuklarını mezun

Ayrıca UNICEF, çocukların çocuk yaşta evlilik ve çocuk işçiliği riskinden korunması amacıyla eğitim sistemindeki çeşitli desteklerle, yarısı kız çocuğu olmak üzere, yaklaşık 2 milyon gence ulaşmıştır.

REGINA DE DOMINICIS
UNICEF TEMSİLCİSİ

"Bugün dünyamızda yaşayan 600 milyon ergenlik çağındaki kız çocuğu, tarihin en büyük kadın liderler nesli olmaya hazır. Bu da tek bir şartla mümkün: Onları doğru fırsat ve becerilerle donatmalıyız. Bu 'Kız Çocukları Günü'nde hükümetleri, paydaşları, toplulukları ve ebeveynleri ergenlik çağındaki kız çocuklarına inanmaya ve onların önlerindeki engelleri kaldırmaya, gelişip toplumlarına katkıda bulunmalarına olanak sağlamaya davet ediyoruz."

ARZUHAN DOĞAN YALÇINDAĞ
AYDIN DOĞAN VAKFI
YÖNETİM KURULU BAŞKANI

"Bugün 130 milyon kız çocuğu okul dışı kalmış durumda. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, COVID-19'dan önce de yaygın bir adaletsizlikti; ancak özellikle kız çocukları için bu durum, pandemiden sonra çarpıcı bir şekilde artış gösterdi. Dünyanın dört bir köşesinde kız çocukları haklarını savunuyor ve destek çağrısında bulunuyor. Onların sesine kulak vermeliyiz, çünkü şimdi harekete geçmezsek toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayamadığımız her günün bedelini hep birlikte ödeyeceğiz."

olduktan sonra da desteklemeye devam ettiğini söyledi. Arzuhan Doğan Yalçındağ ayrıca mentorluk programlarının bulunduğunu; hibe ve burs destekleri sunduklarını da ifade etti. Vakıf ayrıca liderlik kampları ve yaz kamplarının yanı sıra spor ve sanat alanında kız çocuklarına yönelik farklı programlar da düzenliyor. Doğan Yalçındağ'a göre liderlik çok önemli ve bu nedenle "liderlik kampları" düzenlemeye öncelik verilmekte. Bu kamplarda kız çocuklarının özgüvenlerini artırıp dünya lideri olabileceklerine inandığını belirten Doğan Yalçındağ, son olarak bu platformun çok önemli olduğunu, kız çocuklarının bu organizasyona katılarak başarı hikâyelerini paylaşabildiklerini ve toplumsal farkındalığı artırabildiklerini ifade etti.

Doğan Yalçındağ, sözlerini şöyle tamamladı: "Bugün 130 milyon kız çocuğu okul dışı kalmış durumda. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, COVID-19'dan önce de yaygın bir adaletsizlikti; ancak özellikle kız çocukları için bu durum, pandemiden sonra çarpıcı bir şekilde artış gösterdi. Dünyanın dört bir köşesinde kız çocukları haklarını savunuyor ve destek çağrısında bulunuyor. Onların sesine kulak vermeliyiz, çünkü şimdi harekete geçmezsek toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayamadığımız her günün bedelini hep birlikte ödeyeceğiz."

Gençlerin BM Kadın Birimi Türkiye Ülke Direktörü Asya Varbanova'ya sorduğu sorular, nesiller arası dayanışma ile erkeklerin ve oğlan çocuklarının toplumsal cinsiyet eşitliği alanındaki çalışmalara katılımıyla ilgiliydi. Varbanova, şunları belirtti: "Bu yıl Uluslararası Gençlik Günü, nesiller arası dayanışma temasıyla, her yaşa hitap eden bir dünya yaratma temasıyla kutlandı. Bu çok önemli; çünkü ne yazık ki nesiller arası dayanışmanın önünde pek çok engel görüyoruz, bunlardan biri de yaş ayrımcılığı.

Kadınların ve kız çocuklarının karşı karşıya kaldığı toplumsal cinsiyete dayalı kalıp yargıların üstüne bir de yaş ayrımcılığını koyduğunuzda, genç kadınların özellikle hayatın farklı alanlarıyla ilgilenmesinin önünde çok zorlu engeller yaratılmış oluyor. Dolayısıyla nesiller arası dayanışma, tüm nesillerin birlikte çalışabilmesi, bir araya gelebilmesi, ortak çözümler üretebilmesi, birbirini duyabilmesi, empatiyle, anlayışla, açık fikirli, açık yürekli olarak birbirlerinden öğrenebilmesi gerçekten çok kritik."

Varbanova, bu noktada, BM Kadın Birimi'nin ilerlemeyi hızlandırmak için yaptıklarına dikkat çekti: "Söz konusu kadınları ve erkekleri; özellikle de kadın hakları konusunda küresel çapta en önemli gündem olan 1995'teki Pekin Deklarasyonu ve eylem platformu gibi gerçekten önemli kilometre taşlarının mimarı olan kadınları bir araya getirmeye çalışıyoruz. Geçtiğimiz yıl çok önemli bir küresel gündem olan Nesiller Boyu Eşitlik'i hayata geçirdik. Nesiller Boyu Eşitlik, temel olarak dünya çapında toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik yatırım ve uygulamaları daha ileri taşımak için tüm paydaşları, hükümetleri, özel sektörü, sivil toplumu bir araya getiriyor, ancak aslında merkezine gençleri alıyor".

Varbanova ayrıca BM Kadın Birimi kampanyalarında Demet Evgar ve Kerem Bürsin gibi ünlülerle toplumsal cinsiyet eşitliği savunucusu olarak nasıl çalıştıklarını da anlattı. HeForShe'nin çok sayıda erkeğe ve oğlan çocuğuna ulaşip mesajları yayabilecek çok büyük ve önemli bir platform olduğunun da altını çizdi.

ASYA VARBANOVA
BM KADIN BİRİMİ TÜRKİYE
ÜLKE DİREKTÖRÜ

"Kız çocuklarının temsiliyetinin ve liderliğinin tanındığı, kendi toplumlarının ve topluluklarının üyeleri olarak şiddet ve ayrımcılıktan uzak bir şekilde haklarını kullanabilecekleri bir dünya hayal ediyoruz. Bu ulaşılamaz bir hedef değil; ancak cesurca hareket edersek ve genç kadınların karar alma süreçlerinde liderliğini ve aktif katılımını teşvik edip kolaylaştırırsak, bugünün ve geleceğin onların görüş ve bilgileriyle şekillenmesini sağlarsak ulaşabileceğiniz bir hedef."

BM Kadın Birimi Türkiye Ülke Direktörü Asya Varbanova sözlerini şöyle sürdürdü: "Dünya Kız Çocukları Günü'nde, kız çocuklarının temsiliyetinin ve liderliğinin tanındığı, kendi toplumlarının ve topluluklarının üyeleri olarak şiddet ve ayrımcılıktan uzak bir şekilde haklarını kullanabilecekleri bir dünya hayal ediyoruz. Bu ulaşılamaz bir hedef değil; ancak cesurca hareket edersek ve genç kadınların karar alma süreçlerinde liderliğini ve aktif katılımını teşvik edip kolaylaştırırsak, bugünün ve geleceğin onların görüş ve bilgileriyle şekillenmesini sağlarsak ulaşabileceğiniz bir hedef."

UNFPA Türkiye Temsilcisi Hasan Mohtashami, kız çocuklarının "bedensel özerkliği" kavramı ve bunun toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin azaltılmasıyla ilişkisine ilişkin soruları yanıtladı.

UNFPA Türkiye Temsilcisi Hassan Mohtashami şunları söyledi: "Bedensel özerklik, kız çocuklarının dünyayı değiştirmesini desteklemenin anahtarıdır. Güç ve temsil ile ilgilidir. Seçim ve saygınlıkla ilgilidir. Bedensel özerklik, toplumsal cinsiyet eşitliğinin temelidir ve her şeyden önce, temel bir haktır. Kadınlar ve kız çocukları kendi bedenleri ve yaşamları hakkında karar almalarını sağlayacak bilgiye, hizmetlere ve araçlara sahip olduklarında, şiddet, ayrımcılık veya baskı olmaksızın, kendi kaderlerini tayin edebilir ve potansiyellerine tam olarak ulaşabilirler."

Mohtashami, çocuk yaşta evliliklerin aynı zamanda bedensel özerkliği ihlali anlamına geldiğinin de altını çizdi. "Kız çocukları bazı kültürlerde ve bazı bağlamlarda ergenlikten hemen sonra evlenmeye zorlanıyor. Bu, insan haklarının temel ilkesine aykırıdır. Kız çocuğuna ne zaman evlenmek istediğine karar verme konusunda tam özerklik vermelidir. Evlendiklerinde de, ne zaman ve kaç çocuk sahibi olmak isteyebileceğine karar vermek sadece kadının kararı ve hakkıdır." Mohtashami ayrıca şunları söyledi: "Aynı şey toplumsal cinsiyete dayalı şiddet için de geçerli. Benim bedenim, benim hakkım. Bu temel prensiptir. BM ve ortaklarımız bünyesinde, tüm dünyada yaygın bir olgu olan toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin temel unsurlarını ele almaya başladığımız pek çok girişim bulunuyor. Bir veya iki ülkede değil, dünya çapında her üç kadından biri hayatı boyunca en az bir şiddet türüne maruz kalıyor. Bu nesille birlikte bu da bitmeli".

Mohtashami'ye nüfus artışının kadınlar ve kız çocukları üzerindeki etkileri de soruldu. Mohtashami, bundan sadece 10 yıl önce, 2011 yılında UNFPA'nın dünya nüfusunun 7 milyara ulaştığını açıkladığını; Kasım ayı ortalarında ise dünya nüfusunun 8 milyara ulaşacağını söyledi ve ekledi: "Daha yüksek büyüme yolunda mı yoksa daha düşük büyüme yolunda mı olduğumuz değil; fırsatlar yarattığımızdan emin olmamız önemli." Dünya genelindeki tüm hükümetlerin insan haklarını güvence altına almaya odaklanması gerektiğini öne süren Mohtashami'ye göre, bu sayede, her kadın ve kız çocuğu aynı zamanda cinsel sağlık ve üreme sağlığı, vücut bütünlüğü ve özerkliği hakkında karar vermek için bilgi ve hizmetlere erişim hakkına da sahip olacak.

HASAN MOHTASHAMI
UNFPA TÜRKİYE
TEMSİLCİSİ

"Bedensel özerklik, kız çocuklarının dünyayı değiştirmesini desteklemenin anahtarıdır. Güç ve temsil ile ilgilidir. Seçim ve saygınlıkla ilgilidir. Bedensel özerklik, toplumsal cinsiyet eşitliğinin temelidir ve her şeyden önce, temel bir haktır."

"Kadınlar ve kız çocukları kendi bedenleri ve yaşamları hakkında karar almalarını sağlayacak bilgiye, hizmetlere ve araçlara sahip olduklarında, şiddet, ayrımcılık veya baskı olmaksızın, kendi kaderlerini tayin edebilir ve potansiyellerine tam olarak ulaşabilirler."

KALKINMA, BİLİM, SPÖR VE SANAT ALANINDA KADINLARLA İLHAM VERİCİ KONUŞMALAR

11 EKİM DÜNYA KIZ ÇOCUKLARI GÜNÜ
KONFERANSI 2022

Konferansta, ulusal ve uluslararası ölçekte olağanüstü başarılarla imza atmış kadınlar, toplumda etki sahibi kişiler ve aktivistlerin de aralarında bulunduğu konuşmacılar, kız çocukları ve kadınların toplumsal cinsiyete dayalı engelleri aşma ve değişimi yönlendirme konusundaki yeteneklerine ve başarılarına dair örnekler sundu.

"Kadınlar hem iyi birer anne olabilir hem de kariyerlerinde emin adımlarla ilerleyebilirler. Yeter ki kendi seçimlerini yapabilsinler ve kendi hayatları konusunda için cesur olabilsinler".

Konferansta, ulusal ve uluslararası ölçekte olağanüstü başarılarla imza atmış kadınlar, toplumda etki sahibi kişiler ve aktivistlerin de aralarında bulunduğu konuşmacılar, kız çocukları ve kadınların toplumsal cinsiyete dayalı engelleri aşma ve değişimi yönlendirme konusundaki yeteneklerine ve başarılarına dair örnekler sundu.

Prof. Dr. Burcu Özsoy, İTÜ Kutup Araştırmaları Merkezi (PolReC) kurucu direktörü: "Kadınlar hem iyi birer anne olabilir hem de kariyerlerinde emin adımlarla ilerleyebilirler. Yeter ki kendi seçimlerini yapabilsinler ve kendi hayatları konusunda için cesur olabilsinler". Özsoy, bu alanda kadın olmanın ve bu sorumluluğu taşımanın sadece kişisel bir başarı olmadığını, bir kadın lidere sahip olmanın ülkemiz için büyük bir ayrıcalık olduğunu belirterek, kız çocuklarının gelişiminin önünü açma sorumluluğunun kadın liderlere ait olduğunu altını çizdi. Rol model olmanın önemine de vurgu yapan Özsoy, annesi ve babasının kendisi için çok önemli rol modeller olduklarını belirtti.

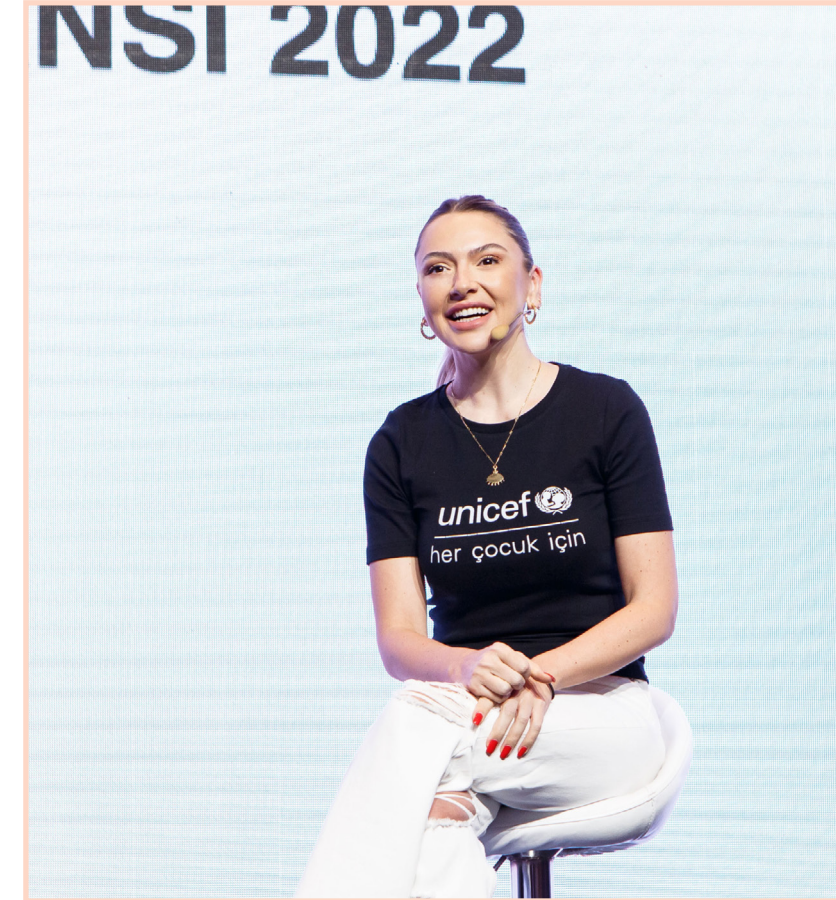
Dora Mono Nyambe, Zambiya'da okullar kurulmasına ve refakatsiz çocuklar için alternatif bakımın tesis edilmesine yatırım yapan Zambiyalı bir öğretmen. Konuşmasında "çaresizlik, yoksulluk ve imkânsızlıklarda bile kız çocukları küçük bir müdahaleyle önemli ilerlemeler kaydedebilir ve çocuk yaşta evlendirilmekten kurtulabilirler." derken, bunun için inanılmaz yatırımlara gerek olmadığını, tek bir kişinin ya da küçük bir katkının bile kız çocukları üzerinde önemli bir etki yarattığını söyledi. Nyambe'nin hikâyesi ayrıca sosyal medyanın kız çocuklarının ihtiyaçlarını daha görünür hale getirmedeki gücünü de kanıtıyor. Nyambe konuşmasını şu sözlerle noktaladı: "Ben bir kız çocuğuyum. Yaptıklarımın gurur duyuyorum. Okulumla gurur duyuyorum. Çok şey yaşamış ama yine de her gün ayağa kalkıp yüzlerinde bir gülümsemeyle 'Ben bir kız çocuğuyum' diyen bu muhteşem kız çocuklarıyla gurur duyuyorum. Bunu yapabilirim, dünyanın yapamayacağı şeyi söylediği her şeyi yapabilirim."

"Ben bir kız çocuğuyum. Yaptıklarımın gurur duyuyorum. Okulumla gurur duyuyorum. Çok şey yaşamış ama yine de her gün ayağa kalkıp yüzlerinde bir gülümsemeyle 'Ben bir kız çocuğuyum' diyen bu muhteşem kız çocuklarıyla gurur duyuyorum. Bunu yapabilirim, dünyanın yapamayacağı şeyi söylediği her şeyi yapabilirim."

"Kız çocuklarının potansiyeline inanıp onları geleceğe hazırlamamız gerekiyor."

İlayda Eskitaşçıoğlu, toplumsal cinsiyet eşitliği, sürdürülebilir kalkınma, üreme hakları ve çocuk işçiliği alanlarında çalışan insan hakları avukatı: "Kız çocuklarının potansiyeline inanıp onları geleceğe hazırlamamız gerekiyor. Ama bunu, hayal ettiğimiz gelecekte mutlaka anne olmalarını ve çocuk yetiştirmelerini beklemeden, dünyayı kurtarma sorumluluğunu onların omuzlarına yüklemekten yapmalıyız. Kendi kararlarını vermelerini ve kendi yollarını çizmelerini sağladığımızda doğru yoldayız demektir." Eskitaşçıoğlu ayrıca, 'dünyayı değiştiren kız çocuklarını' desteklemek için onların kararlarına saygı duymamız ve bu kararları alabildiğinden emin olmamız gerektiğini de vurguladı. Onları bu konferans gibi platformlarda karar alma süreçlerine dahil etmenin ve seslerini duyurmanın, doğru yolda olduğumuz anlamına geldiğini belirtti.

İlham veren konuşmaların ardından kadın sporcuların katılımıyla bir panel gerçekleştirildi. Konferansın Yekta Kopan'ın moderatörlüğündeki 'Spor Alanındaki Kadınlarla İlham Veren Konuşmalar' başlıklı bölümünde, serbest güreşte iki kez Avrupa Şampiyonu olarak Türkiye'yi gururlandıran **Yasemin Adar** söz aldı. Erkek egemenliğinin yoğun olduğu bu spor dalında antrenman yapmanın ne kadar zor olduğunu örneklerle anlattı. Bu zorluklar karşısında başarısına en büyük katkıyı hayallerinin yaptığını belirten Adar, "Hayal etmekten asla vazgeçmiyorum" dedi. Kuzey Kanalı'nı yüzerek geçen ilk Türk kadını olan 22 yaşındaki yüzücü **Aysu Türkoğlu**, 'kabul edilen' kadın bedeniyle ilgili toplumsal cinsiyete dayalı kalıp yargılara rağmen hayallerinin peşinden nasıl gittiğinin hikâyesini paylaştı. Ayrıca ebeveynlerinden destek aldığını da vurguladı.

"Her kız çocuğunun dünyayı değiştirme gücü vardır. Sadece gücünüzü, destek ekibinizi ve devam etme cesaretini bulmanız gerekiyor."

Fenerbahçe Kadın Futbol Takımı Antrenörü **Jessica Lynne O'Rourke Çarmıklı** da düşüncelerini paylaştı: "Her kız çocuğunun dünyayı değiştirme gücü vardır. Sadece gücünüzü, destek ekibinizi ve devam etme cesaretini bulmanız gerekiyor. Ben bunların hepsini futbolda buldum."

Konferansın son bölümünde, aynı zamanda UNICEF Türkiye Çocuk Hakları Savunucusu da olan ünlü sanatçı **Hadise** sahne aldı. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin sadece kız çocuklarını değil toplumdaki herkesi hayatta geride bıraktığına dikkat çeken Hadise, "Buna izin vermeyelim. Birlikte toplumsal cinsiyete dayalı kalıp yargıları kırabiliriz ve kız çocuklarının gelişip hayatta olmak istedikleri insanlara dönüşmelerini destekleyebiliriz" dedi.

GENÇLERİN SESİ

Dünya Kız Çocukları Günü Konferansı, çocukların ve gençlerin toplumsal cinsiyet eşitliğinin tesis edilmesi için görüşlerini ifade ettiği ve eylem çağrıları yaptığı bir platform oldu.

'Eşitlik için Gençlik' Grubu, toplumsal cinsiyet eşitliğine ve kadınların ve kız çocuklarının güçlenmesine yönelik çalışmalarını gençlerin bakış açısıyla yönlendirmek üzere için bir araya gelen bir gençlik grubudur.

Dünya Kız Çocukları Günü Konferansı, çocukların ve gençlerin toplumsal cinsiyet eşitliğinin tesis edilmesi için görüşlerini ifade ettiği ve eylem çağrılarını yaptığı bir platform oldu. Gençlik bildirisi, 'Eşitlik için Gençlik' grubu tarafından sunuldu.

'Eşitlik için Gençlik' Grubu, toplumsal cinsiyet eşitliğine ve kadınların ve kız çocuklarının güçlenmesine yönelik çalışmalarını gençlerin bakış açısıyla yönlendirmek üzere için bir araya gelen bir gençlik grubudur. Eşitlik için Gençlik Grubu; UNICEF, UNFPA, BM Kadın Birimi ve Aydın Doğan Vakfı iş birliğiyle 11 Ekim Dünya Kız Çocukları Günü için birlikte çalışmak üzere bir araya gelen gönüllü çocuk ve gençlerden oluşan bir grup olarak hayata geçmiştir. Grup, 2021 yılında aralarında 9 Eylül Üniversitesi, FAO, GAP İdaresi, ILO, İzmir Ekonomi Üniversitesi, Kilis Belediyesi, SGDD-ASAM ve Türk Kızılay'ın da bulunduğu kurumlara gönüllü destek veren 50 gencin katılımıyla "Eşitlik için Gençlik"(Youth for Gender) adını almıştır. Kadın-erkek eşitliğini dikkate alan ve 14-25 yaş arası çocuk ve gençlerden oluşan bu ekip, gençlerin her adımda anlamlı ve etkin katılımı ve toplumsal cinsiyet eşitliği programları yürüten tüm kurumlarla birlikte çalışarak programların tasarım sürecinde yer almakta ve genç bakış açısını sağlamaktadır.

"Eşitlik için Gençlik" ekibi, kız çocuklarının güçlenmesine ve her alana etkin katılımına katkıda bulunmak amacıyla uzun süredir çalışıyor; bu konuda önerilerde bulunuyor ve bulunmaya da devam edecek. Bildirilerinde yer alan önerileri herkesin dikkate almasını, kız çocuklarının ve kadınların güçlenmesi ve hayata katılmalarının sağlanmasına yönelik gelecekteki politika ve karar alma süreçlerine dahil olmayı talep ediyorlar.

Gençlik bildirisi:

- » Biz, kız çocuklarının sahip oldukları güce ve geleceğimizi şekillendirme potansiyellerine inanıyoruz. Kız çocuklarının hayallerinin, bağımsızlıklarının, güvenlik, korunma ve katılım haklarının önünde duran toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini ortadan kaldırmak için bize katılın!
- » Aileler, sadece bugün değil her gün çocuklarınızın içindeki güce, onun düşüncelerine ve hayallerine kulak verin. Basma kalıp düşüncelerden kurtulun; değişime inanın. Kız çocuklarınızı tanıyın. Onlara gururla bakın.
- » Kadınlara adları ve soyadlarıyla hitap edin; onlar sadece bir nesne değil, sadece 'birinin karısı' değiller.

"Eşitlik için Gençlik" ekibi, bildirilerinde yer alan önerileri herkesin dikkate almasını, kız çocuklarının ve kadınların güçlenmesi ve hayata katılmalarının sağlanmasına yönelik gelecekteki politika ve karar alma süreçlerine dâhil olmayı talep ediyorlar.

"Biz, kız çocuklarının sahip oldukları güce ve geleceğimizi şekillendirme potansiyellerine inanıyoruz."

- » Kamusal alanda ve iş dünyasında cinsiyetler arası eşitlik ilkesine sahip çıkın. Kadın yöneticilerin sayısını arttırın ve "eşit işe eşit ücret" politikasını iş hayatının her noktasında benimseyin.
- » Önde gelen spor kulüpleri ve yönetim organları; kadının spordaki varlığını kabul edin ve saygı gösterin! Sporun her alanında toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayın; yönetimde kadınların sayısını ve rollerini artırın. Bunun için ekonomik teşvikler ve yatırımlar yapın.
- » Sanatçının sesini kısımaya çalışanlar; kadının becerisiyle tüm dünyayı hayran bırakmasına izin verin. Kadınlar dünyamızı renklendirsin.
- » Eğitimciler, kız çocuklarına istediklerini "nasıl" yapacaklarını öğretin: Öğrencilerinizin hayallerindeki mesleği seçmesine izin verin.
- » Kadınların ve kız çocuklarının, başta iklim krizi olmak üzere küresel sorunlardan önemli ölçüde olumsuz etkilendiğinin farkına varın. Küresel sorunlarla mücadelede ve karar verme süreçlerinde kadınların ve kız çocuklarının eşit katılımlarını destekleyin ve güçlendirin.
- » Hangi kararı alırsanız alın din, dil, ırk ayrımı yapmayın. Farklılıkların ve çeşitliliğin gücüne inanın. Değişimden korkmayın!
- » Kadınlar ve kız çocuklarının kendi hayatlarının yazarı ve yönetmeni olmalarını sağlayın!

"Kız çocuklarının hayallerinin, bağımsızlıklarının, güvenlik, korunma ve katılım haklarının önünde duran toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini ortadan kaldırmak için bize katılın!"

Gençler, açıklamalarını hep birlikte aşağıdaki eylem ve dayanışma sözleriyle sonlandırdı:

- » **GÜÇLÜYÜM.** Cinsiyetçi önyargılarla mücadele edebilecek kadar güçlüyüm.
- » **İNANÇLIYIM.** Sadece fırsatlarda değil, eylemlerde de eşit bir gelecekte yaşayacağıma inançlıyım.
- » **ÖNCÜYÜM.** Değişimi ve dönüşümü yönetecek ve geleceğin mimarı olacak kadar öncüyüm.
- » **DEĞERLİYİM.** Benimle ilgili tüm karar alma süreçlerine katılacak ve söz sahibi olacak kadar değerliyim.
- » **CESURUM.** Haksızlığa, adaletsizliğe, eşitsizliğe, istismara sessiz kalmayacak kadar cesurum.
- » **YALNIZ DEĞİLİM.**

EŞ ZAMANLI ETKİNLİK: YAŞAYAN KÜTÜPHANE

Eşitlik için Gençlik Grubu, kadınların sanattan spora, bilimden toplumsal kalkınmaya kadar tarihin çeşitli alanlarındaki liderliğini örneklendirmek amacıyla alanında önde gelen isimlerin temsil edildiği "yaşayan kütüphane" etkinliğini gerçekleştirdi.

*Mihri Hanım,
kız öğrencilere
eğitim vermek
üzere Kadınlar için
Güzel Sanatlar
Akademisi'nin
kurulmasında
önemli rol oynadı.*

Eşitlik için Gençlik Grubu, kadınların sanattan spora, bilimden toplumsal kalkınmaya kadar tarihin çeşitli alanlarındaki liderliğini örneklemek amacıyla alanında önde gelen isimlerin temsil edildiği "yaşayan kütüphane" etkinliğini gerçekleştirdi. Konuklar, bu kişilerin hayatları hakkında daha fazla bilgi edinme ve başarı hikâyelerinde karşı karşıya kaldıkları toplumsal cinsiyete dayalı zorluklara dair sorular sorma fırsatı buldu.

ADA LOVELACE (1815-1852)

Matematikçi. 1843'te Analitik Motor üzerine çalışmalarını yayınladı. Kendisinden genellikle 'ilk programcı' olarak bahsedilir. Matematik dışında bilgisayarların potansiyelini ifade eden ilk kişidir.

MİHRİ HANIM (1886-1954)

Ressam. Kız öğrencilere eğitim vermek üzere Kadınlar için Güzel Sanatlar Akademisi'nin kurulmasında önemli rol oynadı. Portreleriyle tanınan Mihri Hanım, Mustafa Kemal Atatürk'ün portresini kendisine bizzat hediye etmiştir.

OLYMPE DE GOUGES (1748-1793)

İnsan hakları aktivisti. Kadın hakları ve köleliğin kaldırılması için çalışmalar yürüttü. 1791 yılında kadın haklarını ve kadın-erkek eşitliğini savunan ilk belgelerden biri olan 'Kadın ve Kadın Vatandaş Hakları Bildirgesi'ni yayınladı.

*1791 yılında Olympe
De Gouges,
kadın haklarını
ve kadın-erkek
eşitliğini savunan
ilk belgelerden
biri olan 'Kadın ve
Kadın Vatandaş
Hakları Bildirgesi'ni
yayınladı.*

ADİLE NAŞİT (1930-1987)

Sinema ve tiyatro oyuncusu. Pek çok tiyatro oyununda, filmde ve dizide rol aldı; kendine has üslubu ve kahkahasıyla Türkiye sinemasının unutulmaz isimlerinden biri oldu. Uykudan Önce adlı televizyon programı çocuklardan büyük ilgi gördü.

LELLA LOMBARDI (1941-1992)

Motor sporları yarış pilotu. İlk işi ailesinin mağazasının teslimat kamyonetini kullanmaktı. Tarihte bir Dünya Şampiyonası yarışını ilk altıda bitiren ilk kadın Formula 1 sürücüsü oldu.

HALET ÇAMBEL (1916 - 2014)

Sporcu ve arkeolog. Olimpiyatlara katılan ve eskrimde Türkiye'yi temsil eden ilk Türk kadın sporcu. Ayrıca Türkiye'nin ilk açık hava müzesini de kurarak 'yerinde koruma' modelini geliştiren ilk kadın arkeologdur.

KONFERANS PROGRAMI

**KONFERANS PROGRAMI:
11 EKİM 2022 PAZARTESİ**

09.00-09.30 Açılış	Kayıt ve "Gençlik Sokağı"
09.30-09.35	Açılış, Yekta Kopan
09.35-10.10	Hoş Geldiniz Oturumu <i>Aydın Doğan Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı, Arzuhan Doğan Yalçındağ UNICEF Türkiye Temsilcisi, Regina De Dominicis UN Women Türkiye Ülke Direktörü, Asya Varbanova UNFPA Türkiye Temsilcisi, Hassan Mohtashami</i>
10.10-10.25	Ana Konuşmacı, Prof. Dr. Burcu Özsoy
10.25-10.35	Konuşmacı, Dora Moono Nyambe

10.35-11.00	Kahve Arası
11.00-11.10	Konuşmacı, İlayda Eskitaşçıoğlu
11.10-11.20	Eşitlik için Gençlik Grubu 'nun Gençlik Bildirgesi
11.20-11.50	Spor, bilim ve sanat alanlarındaki kadınlarla ilham verici konuşmalar Moderatör: Yekta Kopan
11.50-12.00	Aydın Doğan Güzel Sanatlar Lisesi Korosu
12.00-12.10	Kapanış ve Gençlik Sokağı'na davet

KATKIDA BULUNANLAR VE TEŞEKKÜR

